

**Idi ሌጋግጥናል ፎጊል ትማርናል ፎጊ ዴሞራል
ለዋጋውነትና ሰነድ ተስተካክል የሚያስፈልግ ይችላል**

1 ¹ Аапл лрPaavora dai Suusi Cristo лcovai giñvusaitu ansaidл
лrootosadлcana. Poduucai ipлli Diuusi cascадл. Аапл ллмаду
glрадuñi Timoteo glamviaatuldi. Dai аапл glnoojidi idi oojai aapimл
glraaduñi vaavoitudadami mäsmaасадл Coriintoлrл oidaga dai
glnлmpaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai лrglraaduñi
vaavoitudadami Acaayлrл oidacami вллтарл ллрл. ² Аапл ipлlidi
isDiuusi glrooga ллмаду Suusi Cristo glrtlaanлdamiga apiacллгаслrл
glпплijadagi dai apiagлnibлstudacan tadacagi.

³ Diuusi ለgai dai vaa scara soigalidi aatamcladai dai gurbailaliatudai cascldai claga nioocai aatam Diuusi vui. ለgai ለgai daida ለroogadai glrtlaanladamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatam Diuusi baiglalaliatudai dai poduucai istutuidi aatam isbaillaliatudadagi aa ismaacldai soimaasi taatamai. ⁵ Aatam alil soimaa taatamai vaavoituditai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai ለgai vaa Suusi Cristo slllicldai baiglalaliatudai. ⁶ Aatam soimaasi taatamai glnaagiditai sai Suusi Cristo ለclla gаслa vuviadami dai poduucai istutuidi aatam isbaiglalaliatudadagi. Dai Diuusi baiglalaliatudai aatam dai poduucai aapim baiglalidiña ለpr. Dai poduucai claga istutuidi aapim issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatam maivui nioocaitai Diuusi. ⁷ Dai slllicldai vaavoituditai aap isapiavaavoitudamu aapim. Сл maat aap issoimaa taatamu aapim poduucai isduucai soimaasi taatamai aap. Dai сл maat aap isDiuusi baiglalaliatudamu aapim poduucai isduucai baigiñllaliatudai ለgai aap.

⁸ Глаадуңи ірліді аатама ismaatia aapimə sìllsi soimaa taatamaiňa аатама Аasia дұннарлар. Alısi cavami soimaasi taatamaiňa аатама dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta połliditadai аатама məsgərcooda agai. ⁹ Șallıcədə połliditadai аатама iscacoiya ʌragai аатама. Diuusi dagito ispoduuçai ʌrəduuñiagi təsai аатама maatla isducatai vaamioma сəлга vaavoitudagi Diuusi dai maisiu połliada аатама isəlgi istutuidi isgərsoicədagı. Diuusi ʌgai dai ʌpan duduaacaldi ʌcoidadə. ¹⁰ Dai Diuusi gərsoi tətai camaitarcooditu аатама dai Diuusi quiaa gərsoicəl. Daidə сəл maatə аатама isvəllscərə gərsoicədamu ʌgai. ¹¹ Alısi głaagai isdaanlıda aapimə Diuusi sai gərsoicəliňa. Dai sìllscədə muidutai daanlıdagı Diuusi sai gərsoicəliňa muidutai pocaitiada agai ʌləpə sai baigənəlidi Diuusicədə maatłcatai isDiuusi gərsoicəl.

¹² Aliasi baigarlidi аатлмл маатлсатаи гартлагитоидаглрл иссл тутууга аатлмл томасияацога сион слуга ааримл гансаагида уллсчлгл ипвлидин аатлмл исслуга ивнаадаги томастумааси. Аатлмл лаги

maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi ḥgai dai ḡrsoic̄l
casc̄d̄ c̄laga ivueeyi aat̄m̄. ¹³⁻¹⁴Dai ḡnnojidi aat̄m̄ moslaasi
istumaasi c̄laga istutuidi ismaata l̄ijadagi dai maat̄ salcagi aapim̄.
Dai aap̄ ip̄lidi sai s̄llscad̄ ajiagi istuigaco Suusi Cristo
ḡrvaidaquiagi t̄vaagiamu baigl̄nliadiamu aapim̄ aat̄m̄c̄d̄
poduucai isduucuai aat̄m̄ baigl̄nliadiamu aapim̄c̄d̄ ismaac̄d̄
vaavoitu ḥSuusi Cristo ḡnaagiditai aat̄m̄ isagai ḥl̄c̄l̄gac̄l̄
vuviadami.

¹⁵⁻¹⁶ Dai vaavoitudai aap̄ isalil̄ baigl̄nliidi aapim̄ aap̄c̄d̄, aap̄
ḡndividida iñliditadai aid̄si Masedooñia maacoga daivusai aap̄ dai
l̄pan baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja ḡndividamudai
aap̄ dai aapim̄ baigl̄nliadiamudai giñniditai, dai aapim̄ c̄laga
istutiadamudai isgiñsoiñagi naana maasic̄d̄ istumaasi t̄gitocatadai
aap̄ voiȳl̄ Judeea maacoga im̄litai. D̄mos maí aap̄ isquiaa
soimaasi ivuaadatadai aapim̄ dai aap̄ maisoigl̄nliatiada iñliditadai
ḡnbagaidacai casc̄d̄ maiii. ¹⁷Aid̄si aagai aap̄ sai ḡndividida
iñagaitadai aap̄ s̄lllic̄d̄ ḡndividida iñliditadai. Aap̄ maitl̄gr̄pan
ducami l̄moco ismaac̄d̄ pocaitiña sai duuñiagi ḥmo istumaasi tomasi
maat̄ ḥgai ismaitistutuidi. ¹⁸Diuusi c̄l̄ maat̄ iñsaan̄ ḡndividida
iñliditadai casc̄d̄ aagaitadai aap̄. ¹⁹Aap̄ l̄madu Timoteo l̄madu
Silvanu casi ḡnaagidi isSuusi Cristo Diuusi marad̄ ismaac̄d̄ t̄vai
t̄vaagiañd̄l̄ ḥl̄c̄l̄gac̄l̄ vuviadami. ḥgai maiaagai ḥmo istumaasi
dai ḥma maasi ivueeyi. ḥgai v̄llsc̄l̄ ivueeyi v̄llsi istumaasi aagai.

²⁰ Dai Suusi Cristo ḥgai daid̄ ivueeyi v̄llsi istumaasi aagai Diuusi said̄
iduñia agaitadai oodami v̄lltaḡ. Dai Suusi Cristo ḡrsoic̄l̄ t̄sai c̄laga
ñioocaiña aat̄m̄ Diuusi vui. ²¹Dai Diuusi ḥgai daid̄ ḡrsoic̄l̄
isapiac̄l̄ga vaavoitudada aat̄m̄ Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi
ḡlb̄daga sai ḡrl̄madu daacana, ²²sai poduucai maat̄na aat̄m̄
isDiuusi s̄lllic̄d̄ iduñia agai v̄llsi istumaasi aagai said̄ iduñia agai.
Diuusi Ibl̄ad̄ ḥgai dai ḡrmaacai ḡlguvucadagai t̄sai c̄laga ivuaadana
Diuusi aa duiñdad̄.

²³ D̄mos maat̄ Diuusi ismaiquiaa ii aap̄ Coriintoamu maitl̄nbagaida
iñliditai soimaasi ivuaadatadai aapim̄. ²⁴S̄llscad̄ ḡndadida aat̄m̄,
aat̄m̄ maitip̄lidi isḡnaagidiagi m̄lsai ḥma maasi vaavoitudana.
Aapim̄ casl̄ga vaavoitudai istumaasi ḥrvaavoi casc̄d̄. Baiyoma
ḡnsoiña ḥl̄lidi aat̄m̄ m̄lsai vaamioma baigl̄nliidiña.

2 ¹Dai povai iñlidi aap̄ iscamaip̄amu soigl̄nliatiada iñagai
ḡndividacai. ²Siuu duucu baigl̄nliadiagi aapim̄ baigiñlidiña
aap̄ l̄pr̄l̄ dai siuu duucu soigl̄nliadiagi aapim̄ soigiñlidiña aap̄
l̄pr̄l̄. Poduucai iñssoigl̄nliatiadagi aap̄ camaitiipucamu isducatai
baigiñlidiatiada aapim̄. ³Casc̄d̄ casi ḡnnoji aap̄ l̄qvioma vai
poduucai sioor̄ soimaasi ivuaadatadai isl̄ma duuca t̄gitocagi sai
camaisoimaasi ivuaadana naida ḡndividida aap̄. Vai poduucai s̄llscad̄

aaji aanλ maisoigiñliatudagi aapimλ. Aapimλ λrλgai daidλ głaagai isbaigiñliatudagi. Aanλ poolidi issiuu duucu baigiñliadagi aanλ poduucai aapimλ λrλ baigλnλlidiña. ⁴ Aidasi gλnoojiditadai aanλ sλliclada soigiñliditadai aanλ gλntλtλgitoitai dai asta suaacaitadai aanλ. Dλmos aanλ gia maitipλlidi issoigλnliatudagi baiyoma ipλlidi aanλ ismaatiagi aapimλ sīlasi gλnoigladi aapλ.

⁵ Gocłali ismaacłda soigλrλliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soigλnliatu goovai aapimλ tomasi aanλ soigiñllali λrλ. Dλmos camaivaamioma bagai aanλ λgai vai maivaamioma soigλlidiña. ⁶ Casi alia soimaa taatatuldi aapimλ λgai casiavλr maiñiooquiada vaamioma. ⁷ Dai sivi gλndaanλi aanλ tλsai oigλdana aapimλ λgai dai baigavλr λliatuda vai poduucai maipouλ λlidiña λgai iscamaitiipu oigλdaragai λgai vλltarg. ⁸ Vai poduucai maatiagi λgai issλliclada oigλdai aapimλ. ⁹ Λlqui abiaadλrλ gλnooji aanλ tλsai soimaasi taatatuldiana gocłali dai poduucai maatλca iñagai sabai giñllagidi aapimλ ischo λrλ. ¹⁰ Dai sīlascadλ oigλdadagi aapimλ λmaadutai aanλ oigλdadamu λgai λrλ. Dai cλλ maatλ Suusi Cristo iscaoigλi aanλ gocłali dai poduucai vλlscatai baigλnliadamu aapimλ. ¹¹ Vai poduucai λDiaavora maitλrmaitiagi moscλλ maatλ aatλmλ isalil yaatavoga λgai.

¹² Aidasi ii aanλ Troaasiamu dai aagida iñagai λoidacami isSuusi Cristo λrλsλla gacłrλ vuviadami, λgai vaa Suusi Cristo giñsoi sai maatλ calsana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Dλmos aidasi ai aanλ maitλλ gλraduñi Tito cascłda maitλvλstan tada giñibλdaga. Cascłda otoma ii aanλ tλcadλrλ Masedonio dλvλlriamu.

¹⁴ Dλmos sλliclada baigλrλlidi aatλmλ Diuusicłda. λgai vaa λgai daidλ gλrsoicλi isapiagaaagiadagi aatλmλ ñiooquidλ dai gλrsoicλi sai maitλrsobiclidiña ismaacłda vuidλrλ vλltλ Suusi Cristo. Diuusi gλrsoicλi ismamaatłtuldi aatλmλ aa istumaasi idui λSuusi Cristo oodami vλltarg. Dai sīlascadλ calsca λoodami isSuusi Cristo λrλsλla gacłrλ vuviadami baigλnliaracłda calsana idi ñiooqui poduucai isduucai baiλliaracłda uvida oodami λmo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigλlidi Diuusi gaaagiditai aatλmλ Suusi Cristo ñiooquidλ. Sīlascadλ tλmiadagi λjudidíu papaaligadλ cubimidali quiupiłrλ vλlscatai ismaacłda ami daraajagi uvagidacana. Dai sīlascadλ gaaagiadagi aanλ Diuusi ñiooquidλ vλlscatai ismaacłda gλnλmpaidiadagi calsana dai λλmoco cλlgasłrλ vuvaquimu dai iimimu Diuusi λλmadu dai aa maivaavoitudamu dai λDiaavora λλmadu iimimu. ¹⁶ Ismaacłda vaavoitudai Diuusi ñiooquidλ λgai gia cλlgasłrλ vuvacsl. Dai ismaacłda maivaavoitudai λgai gia, λrsibλiimiadλ ducami Diuusi vλltarg. Tomali λmaadutai maitistutiudi isłagi gaaagiadagi Diuusi ñiooquidλ avłnacai Diuusi guvucadadłcłda. ¹⁷ Dλmos aatλmλ maitλrλpan ducami muidutai ismaacłda gaaagidi Diuusi ñiooquidλ gamaitla λliditai tumiñsi dai istumaasi gamamaatłtuldiña λgai maisiu vλlsi λrDiuusi ñiooquidλ. Dλmos aatλmλ

gaaagidi Diuusi ñiooquida slllicadla maatlcatai islervaavoi dai maisiu gamaitla liditai tumiñsi. Diuusi glrootoi t̄lsai gaaagidana ñiooquida dai maatla agai isclala igaaagidi aatlm̄l vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatlm̄l arCristo ojootosadla cascada.

3 ¹ Gomaasicadla ismaacadla caaagai aatlm̄l sioor maatla isbai poalidi aapiml̄ isaatlm̄l mosclala ñioocai aatlm̄l llgi galvlltara. Tomasiaaco siaaco ajioopadagi aatlm̄l maitlagito isbllcaticagi lmo oojai siaaco aagadagi isclala tuutuiga aatlm̄l poduucai isduucai ivueeyi aa.

² Slllicadla vaamioma arsoiñi aapiml̄ aatlm̄l galvlltara silmo oojai. Mosnliditai oodami isducatai clala vaavoitudai aapiml̄ poduucai maatlm̄tu isclala idui aatlm̄l glraa duindaga aapiml̄ glansaagida. Vllsi imaasi clala maatla aatlm̄l glribldagla. ³ Suusi Cristo agai daidl̄ clalgasclala glnvuvaitu aapiml̄ vaavoitudacai islagai arglclalgasclala vuviadami. Dai agai glnsoicli tl̄sai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi Ibladla isglnpllmadu daacana. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatlm̄l agai daidl̄ glnaagidi Suusi Cristo ñiooquida. Poduucai tomasioorla sioorla pl̄idi isducatai clala oidaga aapiml̄ agai gia clala maatla isaatlm̄l lrojootosadla Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai lmo oojai dai loojilal̄ aagidamudai vllsi oodami tl̄si aatlm̄l lrojootosadla agai. Agai baiyoma ducami isglniibldagla ooja maisiu oodirla isducatai idui Diuusi aidasi maa Moseesacaru slllicamigadla.

⁴ Slllicadla maatla aatlm̄l islrDiuusi ojootosadla vaavoitudacai aapiml̄ Suusi Cristo. ⁵ Aatlm̄l llgi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duindadla baiyoma Diuusi agai daidl̄ glrmaacai guvucadagai tl̄saidl̄ ivuaadana aatlm̄l istumaasi agai ipalidi. ⁶ Agai vaa agai daidl̄ glrsoicli isaagiadagi aatlm̄l oodami sai oidaga slllicami utudui. Aatlm̄l maiaagidi oodami sai coiya agai ismaiillgiadagi vllsi istumaasi gatjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatlm̄l sai Diuusi Ibladla maacai ibldagai utudui tomasioorla sioorla vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ Damos clala maatla aatlm̄l isllaquioma gia coodana oodami ismaacadla maiallgidi Diuusi slllicamigadla ismaacadla Diuusi ooji odai daama. Aidasi maa Diuusi glslllicamiga Moseesacaru aliysi dadadaclitadai Moseesacaru vuivasadla dai cascada ajuditidu maitistutuidadai isvui pl̄plavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadaclitadai agai. ⁸⁻⁹ Diuusi clalgasclala pl̄iditadai Moseesacaru aidasi maa agai glslllicamiga. Lslllicamicadla coodana ismaacadla maiallgidi.

Dai sivi vaamioma clalgasclala glrnldi Diuusi aatlm̄l ismaacadla gaaagidi goutu slllicami ismaacadla glrmaa Diuusi Ibladla. Goutu slllicamicadla Diuusi Ibladla glrmaacai ibldagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ Goliqui slllicami aliysi clalgaducatadai tomasi maitlvri cavaca agaitadai agai dmos sivi camaiñamla agai toma laachi casi glrmaacacai Diuusi

goutu sällicami ismaacäda vaamioma cälagadu. Goovai tomastuigaco namäasca agai.

¹² Cascäda gaaagidi aatämä vällsi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatämä ñiooquicäda ismaacäda maisijaiga maatä caidagai. Cää maatä aatämä istomastuigaco namäasca agai idi ñiooqui cascäda. ¹³⁻¹⁶ Aatämä maiłpan duucai ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña ägai maiclä maatä salcana loodami. Dai asta sivi maiquiaa cäläga maatä sal äjudidíu goollqui sällicami. Mosläcaasi Suusi Cristo ägai dai soiclä oodami ismaatä salcagi goollqui sällicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo ägai daidä gärmäa ibädagai utudui. Tomasioorä sioorä caviaacagi ibädagai utudui camaiviaa islägiadagi vällsi istumaasi aagai Moseesacaru sällicamigadärlä. ¹⁸ Dai sivi aatämä vällscatai cäläga maatä isSuusi Cristo sällicäda cää tuiga. Dai vällscärlä maatä aatämä isägai vaa Suusi Cristo gärtläaanädamiga ärDiuusi maradä, dai tavaagiaiñdärlä tavai ägai tami oidigi daama, dai tomali ämo imidagai maisoimaasi idui ägai. Dai Diuusi Ibläda guvucadadälsä väll tasai vaamioma cäläga oidacana aatämä poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4 ¹ Cascäda baigärliliaracäda gaaagidi aatämä Diuusi ñiooquidä. Diuusi gärmäa idi aa duiñdaga ägai cälägasärlä gärläidi cascäda. ² Oidaga älmo oodami ismaacäda ästocai ivueeyi istumaasi siaa älaracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicläga gamamaatätuldiña Diuusi ñiooquidä baiyoma aagai ägai istumaasi maitärväavoi. Dämos aatämä maitivueeyi gomaasi baiyoma aatämä gamamaatätuldi mosläcaasi istumaasi ärvaavoi, vai poduucai oodami cäläga istutuidi ismaatiagi iscärläga ivueeyi aatämä. ³ Älmoco maiclä maatä sal istumaasi gamamaatätuldi aatämä. Ägai ägai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascäda iimia agai äDiaavora älmadu. ⁴ ÄDiaavora ägai daidä ärtläaanädamigadä ägai ismaacäda maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaatä salcagi ägai siäla cää tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo ärDiuusi. ⁵ Aanä già gaaagidi sai Suusi Cristo ärläbeitälaacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aanä Suusi Cristo ägai daidä ärtläaanädamäi dai aanä mosärpooñigadä. Ägai giñootoi ansai gänsöicläiña isvaavoituda aapimä ägai ñiooquidä. ⁶ Diuusi ägai daidä idui äcuudagi tuucamidärlä. Dai Diuusi garsoi iscärläga maatiagi aatämä iscärlä tuiga ägai maatäcatai aatämä istuiga Suusi Cristo.

⁷ Sällicäda viaa guvucadagai Diuusi. Ägai giñaagidi istumaasi gaaagida aanä. Aanä älgä maiviaa guvucadagai baiyoma Diuusi ägai daidä giñmaacai guvucadagai ansaidä gaaagidiña ñiooquidä.

⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatämä aliäsi soimaasi taatamai dämos vällscärlä garsoiclä Diuusi. Tomasi älmo imidagai maitätlägaiña aatämä

istumaasi ḡl̄rtat̄lḡituagi v̄llsc̄rl̄ apiavaavoitudai aat̄lm̄ Diuusi.

⁹ Tomasi soi duucai ḡl̄rn̄lidiñā oodami v̄llsc̄rl̄ Diuusi ḡl̄rl̄madu daacana. Dai ḡl̄rcooda agaiñā oodami d̄lmos maitistutuidiñā.

¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aat̄lm̄ ḡl̄rcooda aagaiñā oodami poduucai isduucai muua aagaiñā ḥgai ḥSuusi quiaa aim̄lraitai ḥgai tami oidigi daama dai bai t̄lv̄lric̄ld̄ muua d̄lmos aat̄lm̄ gia maiquiaa coi, Suusi Cristo ḡl̄rsoic̄l̄ ḡl̄guvucadac̄ld̄ cascl̄d̄. Dai poduucai ḡl̄maat̄l̄ isDiuusi duaacali ḥgai. ¹² Poduucai ḡl̄rcooda aagaiñā oodami gaaagiditai aat̄lm̄ Diuusi ñiooquid̄l̄ d̄lmos aapim̄ caviaa ib̄ldaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquid̄l̄.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquid̄l̄: "Vaavoitu aan̄l Diuusi ñiooquid̄l̄ dai cascld̄ aagidi aan̄l oodami Diuusi ñiooquid̄l̄", ascaiti. Poduucai aat̄lm̄ ḥl̄rl̄ vaavoituda Diuusi ñiooquid̄l̄ dai cascld̄ gaaagidi aat̄lm̄ Diuusi ñiooquid̄l̄. ¹⁴ Dai c̄ll̄ maat̄l̄ aat̄lm̄ isDiuusi duaacali ḡl̄rtlaan̄ldamiga Suusi coidad̄l̄ saagidiaiñd̄l̄ dai poduucai ḥl̄rl̄ ḡl̄rduduaacalia agai ḥgai aat̄lm̄ coidad̄l̄ saagidaiñd̄l̄. Dai amaasi ḡl̄rvaidaquia agai v̄llscatai ḥmapai t̄lvaagiamu Suusi Cristo ḥl̄madu.

¹⁵ Dai aat̄lm̄ soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñiooquid̄l̄ maat̄lcatai ispoduucai vaamioma ḡl̄n̄soic̄l̄ aat̄lm̄ aapim̄. Dai poduucai vaamioma muidutai vaavoituda agai Diuusi ñiooquid̄l̄ dai Diuusi c̄ll̄gac̄rl̄ n̄lijada agai dai ḥgai pocaitiada agai sai baigl̄nlidi Diuusic̄ld̄ dai c̄ll̄ga ñioocada agai ḥgai Diuusi vui.

¹⁶ Cascld̄l̄ baigl̄rlidi aat̄lm̄. Tomasi c̄ll̄limuimi ḡl̄rtuucuga v̄llsc̄rl̄ tiodian tada ḡl̄ribldaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi ḡl̄taatamai dai alil̄ otoma daivusc̄l̄. Dai gomaasic̄ld̄ Diuusi ḡl̄rmaaquia agai naana maasi istumaasi c̄l̄c̄ll̄gaducami ismaac̄ld̄ tomastuigaco maiuugiatl̄. ¹⁸ Dai vaamioma t̄lt̄lgoi aat̄lm̄ istumaasi agai Diuusi ñiooquid̄l̄ sai oidaga t̄lvaagil̄l̄ siistumaasi oidaga tami oidigi daama. V̄llsi istumaasi oidaga oidi daama alil̄ otoma uugiatl̄ d̄lmos istumaasi oidaga t̄lvaagil̄l̄ go gia tomastuigaco maiuugiatl̄.

5 ¹ Ḡl̄rtuucuga ḥl̄rpan ducami ḥmo vaaqui daid̄l̄ ḡl̄ribldaga ² ḡl̄rtuucuga ḥl̄rana oidaga. Si ll̄scad̄l̄ ugitiagi ḡl̄rtuucuga c̄ll̄ maat̄l̄ aat̄lm̄ isDiuusi ḡl̄rmaaquia agai ḥmai utudui t̄lvaagil̄l̄ siaaco tomastuigaco oidacamu aat̄lm̄ dai tomali ḥmo imidagai maiuugiatl̄ ḥgai. Aliasi aijigl̄l̄ aat̄lm̄ ip̄l̄liditai iscaiiimiagi t̄lvaagiamu dai viaacagi ḡl̄rtuucuga ismaac̄ld̄l̄ ḡl̄rmaaquia agai Diuusi ³ poduucai ḡl̄maat̄l̄ istuuucuaca ragai t̄lvaagil̄l̄. ⁴ Quiaa oidacatai ḡl̄ribldaga tami oidi daama idi tuucugl̄l̄ ismaac̄ld̄l̄ ḥl̄rpan ducami ḥmo quii alil̄ aijigl̄l̄ aat̄lm̄ soimaasi taatamatai. Dai tomasi maicoiya ḥl̄rl̄lidi aat̄lm̄ v̄llsc̄rl̄ siooma ip̄l̄lidi aat̄lm̄ istl̄vaagil̄l̄ oidacagi dai viaacagi ḡl̄rtuucuga ismaac̄ld̄l̄ maiuugiatl̄l̄ tomali ḥmo imidagai. ⁵ Diuusi ḥgai dai poduucai idui. Dai Diuusi caootoi ḡl̄lbldaga sai ḡl̄rl̄madu daacana

sai poduucai maatłcana aatłmä issałlicäda gärmaaqia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascäda baigłrlidi aatłmä Diuusicäda, tomasi cła maatł aatłmä isquiaa oidacatai aatłmä tami oidi daama maitistutuidi aatłmä isoidaga tłvaagırla Diuusi łłmadu. ⁷ Dłmos vllaścırla gärłłmadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatłmä ñiooquidä lgai tomasi maitiquiaa nłidi aatłmä lgai. ⁸ Vllaścırla baigłrlidi aatłmä. Dłmos vllaścırla vaamioma ipłlidi aatłmä isiimiagi tłvaagiamu siaaco nłidia łragai Suusi Cristo siapiaoïdacagi tami oidi daama idi tuucugırla. ⁹ Cascäda ipłlidi aatłmä isivuaadagi istumaasi ipłlidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai sillaścadä tlvagırla daraaja łłrą. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo gärnłida agai aatłmä vaavoitudadami ismaacäda cła ga ivuaadana aa duiñdadä dai ismaacäda maicła ga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioorla cła ga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdadä Suusi Cristo maaquimu lgai naana maasi istumaasi cła ga gaducami dai sioorla maicła ga ivuaadana maimaaquimu lgai gomaasi.

¹¹ Aliasi siaa duutudai aatłmä Diuusi, cascäda duudatai aagidi aapł łoodami sai vaavoitudana Diuusi ñiooquidä. Cła maatł Diuusi istuutuiga aatłmä daidä isaatłmä aagai mosłcaasi istumaasi łrvaavoi. Daidä ipłlidi aatłmä isaapimä łłrą cła maatłcagi gomaasi.

¹² Maitipłlidi aatłmä isllağıgi glnaagiadagi iscła tuutuiga aatłmä, dłmos vllaścırla ipłlidi isbaigłnliada aapimä aatłmäsläda. Vai poduucai viaacamü aapimä isducatai gärsoicädagä sillaścadä gärılä gärviupadagi łoodami ismaacäda gälgärduscäda gänłidi ivuaadatai gänviituldaraga, maitłłgitoitai istumaasi Diuusi ipłlidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi połlidi łoodami ismaisi cła ga tłtlagitoi ischo łłrą vllaścırla ivuaadamu aapł mosłcaasi istumaasi ipłlidi Diuusi ipłliditai isgänsoicädagä aapimä.

¹⁴ Aliasi giñoigłdai Suusi Cristo cascäda povueeyi aapł. Suusi Cristo muu vllaśi oodami vllałtara. Diuusi soimaasi taatatuldı Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuusi oigłldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascäda łpan ducami isvllaśi oodami cacoimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai łpan duaaca vllaśi oodami vllałtara vai ismaacäda viaa ibłdaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi łłgi ipłlidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipłlidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai nłidi łłmo oodami dai cła ga nłidi aa oodami. Aapł łłrą poduucai nłidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai nłidiña aapł. Dłmos sivi cavaavoitu aapł Suusi Cristo dai łmadugan duucai nłidi aapł oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aapł Suusi Cristo łpan duucai nłidi aapł oodami poduucai isduucai łmaivaavoitudadami nłidi oodami.

Łlquiomä poduu nłidi aapł łSuusi Cristo dłmos sivi camaipoduu nłidi aapł lgai. ¹⁷ Cascäda tomasioorla sioorla cavaavoitudagi Suusi Cristo

camaiapan duucai татагитои томали маипан duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Агай viaa лмо ibлагай utudui cascада.

¹⁸ Diuusi агай dai соicлi аваавоитудадами sai povuaadana vaavoitudacai агай Suusi Cristo. Dai camaivui вллтлсана аатлмл Diuusi cavaавоитудакай ismuu Suusi Cristo аатлмл глрвллтара soimaasi ivuaadatai аатлмл. Dai Diuusi глртажай тасай aagidana oodami sai лма duucai татагитона sai poduucai camaivuidлrл вллтлсана агай Diuusi.

¹⁹ Diuusi агай dai ootoi Suusi Cristo sai soiñana oodami sai лма duucai глантлагитона sai poduucai Diuusi сллгаслгл плidiña. Dai poduucai Diuusi оиглди oodami soimaascamigада ismaаслда vaavoitудai Suusi Cristo. Dai Diuusi глртажай тасай aagidana oodami sai агай слlicада оиглда лиди soimaascamigада. ²⁰ Cascада Diuusi глрмаа слlicами тасайда лроjoootosадcана Suusi Cristo. Dai aagidi аатлмл oodami istumaasi Diuusi ipлlidi isaagidiagi. Глndaанлi аатлмл тасай лма duucai глантлагитона тасай camaivuidлrл вллтлсана aapимл Diuusi. АSuusi Cristo ipлlidi ispovuaada aapимл. ²¹ Tomali лмо imidagai maisoimaasi idui АSuusi Cristo. Damos аатлмл gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuli АSuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai агай dai sivi camaisoimaasi глрtaатatulda agai Diuusi аатлмл vaavoitудacai аатлмл Suusi Cristo. Dai Diuusi сллгаслгл глрнлidi ducami ismaisoimaasi ivuaadamudai аатлмл.

6 ¹ Аатлмл ллмаду aapимл ivueeyi Diuusi aa дuiñdadл cascада глаагиди аатлмл тасай apiavaавоитудaiña isDiuusi сллгаслгл глрнлidi. ² Pocaiti Diuusi глñioоquилg:

Aidлsi abiaадлrл casi ipлli aанл исслгаслгл vuviadagi oodami giñdaanlitadai aapимл dai aанл gia сал.

Dai aанл gia глансоí тасай сллгаслгл vuvаслна.

Ascaiti Diuusi. Sivi лrsiллscада сал Diuusi oodami ismaаслда daанli. Sivi лrsiллscада сллгаслгл vuvaidi Diuusi oodami.

³ Слlicада ipлlidi аатлмл ismaisoimaasi ivuaadagi vai tomali лмаадутai maipocaitiadagi sai maicлla гlueeyi аатлмл Diuusi aa дuiñdadл. ⁴ Baiyoma ipлlidi аатлмл исслгаслгл oidacagi ivuaadatai Diuusi aa дuiñdadл vai poduucai vaamioma сллга vaavoitудаги oodami Diuusi ñioоquidа. Cascада soimaasi taatamai аатлмл dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi ллmo imidagai maitлtлlgai аатлмл istumaasi глртлагitoagi tomali siaaco iiimiagi. ⁵ Daidл cavami гlrgлавaiña oodami, dai гlrmamaisapaiña. Daidл ллмарлслгл гlrcлldaiña oodami dai siaa caitiña iiñaquidatai. Dai ллmo imidagai aliisi gaaata vuaadana аатлмл dai ллmo imidagai maicocoosaiña dai bibiuugliña аатлмл. ⁶ Dai maigoogosi гlrducamica аатлмл. Dai слл maатл aанл Diuusi ñioоquidа. Dai maibaacocoи аатлмл tomasi aa oodami naana caiti гlрnлidi гlрñioоquidi. Dai слл tuutuiga аатлмл. Dai Diuusi Івлада гlгllmadu daja. Dai слlicада oigладai аатлмл вллси лваавоитудадами. ⁷ Dai

gaaagidi aatłmł Diuusi ñiooquidə. Dai Diuusi gärmaacai guvucadagai tłsaídə ivuaadana vllsi istumaasi ḥgai ipłlidi. Dai Diuusi gärsoicłi tłsaídə ivuaadana mosłcaasi istumaasi ḥrcłłagaducami dai poduuçai istutuidi aatłmł isłłgi gärsoicłdagi siuu duucu ḥDiaavora soimaasi gärduiñtulda ḥliadagi.⁸ Ḫlmo imidagai siaa gärdüutudai oodami dai Ḫlmo imidagai maisiaa gärdüutudai. Ḫlmo oodami gärlñiooquidiña dai aa già cho. Ḫlmo oodami yaatavogamu gäraagaiñña dai aa pocaitiñña tłsai aatłmł aagai istumaasi ḥrvaavoi. ⁹ Ḫlmo oodami maicłł tuutuiga gärvui ducami ismaitłrmaatłcamudai tomasi cllga gärmaatł dai Ḫlmosco cll tuutuiga gärvui tomasi maitłrmaatł. Ḫlmo imidagai baitoma gärcoodaiñña Ḫlmo oodami dłmos apiaquiaa oidaga aatłmł. Ḫlmosco aliisi soimaasi gärtaatamituldiña dłmos maiquiaa gärcoi.

¹⁰ Tomasi Ḫlmo imidagai soimaasi taatamai aatłmł vllscrla baigłrlidiña. Tomasi ḥrsoituutuigami aatłmł vllscrla soicłi aatłmł mui oodami idi ñiooquicłdə ismaacłdə aagidi aatłmł. Maiviaa aatłmł tomali ḥmo istumaasi dłmos Diuusi gärmaacai vllsi istumaasi tlgito aatłmł. Vllsi gomaasicłdə cllga gämaatł tłsiaatłmł ḥrDiuusi ojootosadł.

¹¹ Aapimł gäraaduñi Coriintołłr oidajami casi gänaagidi aatłmł tui naana maasi istumaasi aatłmł maitłnastoquidi tomali ḥmo istumaasi. Aatłmł gänoigłdai cascłdł. ¹² Aatłmł ipłlidi iscłłgasrla gäppnijadagi dłmos aapimł maitipłlidi. ¹³ Aanł gändaanlı giñmaamara duucai mlsai cllga tuutiacana giñvui poduuçai cll tuiga aanł gänvui.

¹⁴ Maitavlr ḥra maasi ivuaada urapłcłda aa ismaacłdə maivaavoitudai. Aapimł maiłpan duucai oidaga ḥgai cascłdł. Ḥgai oojodi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapimł già cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiłpan duucai ivueeyi ḥDiaavora daidł ḥvaavoitudadami maiłpan duucai ivueeyi ḥmaivaavoitudadami.

¹⁶ Gogłł quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacłdə tomastuigaco oidaga maiłpan ducami gogłł quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacłdə ivueeyi ḥgai. Dai aapimł ḥpan ducami ḥquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. Potłtdai Diuusi gärlałqui aaduñicaru:

Aanł vaavoitudadami saagida oidaga.

Aanł ḥrDiuusigadł.

Dai ḥgai ḥrgiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ Cascłdə pocaiti ḥlrl:

Aapimł vaavoitudadami camaitłaaagai mlsiłpan duucai oidacagi
      ḥgai ismaacłdə maivaavoitudai,

Casiavlr maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aanł ḥrganoogacamu,

Dai aapimł ḥrgiñmaamaracamu.

Dai aanł cllgasrla gäppnijadamu.

Pocaiti ḡarbaitc̄laasami ismaacsl̄da s̄llicld̄ viaa guvucadagai.

7 ¹ Aapim̄ giñaaduñi aap̄l ḡlnoigldai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu moslcaasi ḡlrlaqui aaduñicaru vlltara, vllasi gomaasi lraatml̄ ḡlrvlltara l̄rpl. Cascld̄ aliisi glaagai t̄lsigajiaadl̄l̄ vipiaadagi vllasi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliisi glaagai isivuaadagi moslcaasi istumaasi Diuusi ip̄lidi.

² C̄llgavlr tuutiaca aapim̄ ḡlrvui. Aatml̄ maitlmamaatltuli m̄lsisoimaasi ivuaadagi aapim̄ tomali maiyaataidi aatml̄. ³ Aagai aap̄l gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapim̄. Aap̄l s̄llicld̄ ḡlnoigldai cascld̄. Dai ḡlnoigladamu aap̄l asta s̄llscad̄ miu.

⁴ Vaavoitudai aap̄l m̄lsiaapim̄ iduñia agai vllasi istumaasi ḡlnaagidi aap̄l. Dai s̄llicld̄ baigiñlidi aap̄l aapim̄csl̄da. Dai tomasi soimaasi taatamai aap̄l vllscrl̄ s̄llicld̄ baigiñlidi.

⁵ Aid̄si abiaadl̄l̄ aayi aatml̄ tami Masedooniyl̄l̄ maiquiaa ḡlniibl̄stacan tada ḡlriibl̄daga alia soimaa taatamai aatml̄ cascld̄. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatml̄ ḡlrcocoodai oodami dai vllscrl̄ t̄ltl̄gitoi aap̄l giñaaduñi vaavoitudadami. Aap̄l maitip̄lidi islgai dagituagi ḡlnvaavvoidaraga. ⁶ D̄mos Diuusi lgai dai baīliatudai vaavoitudadami ismaacsl̄da soigl̄nliiadagi, cascld̄ baigrl̄ali aatml̄ diviacai Tito. ⁷ Maisiu moslcaasi diviacai lgai. Lgai alia baiglliatugai aapim̄csl̄da cascld̄. Lgai ḡlraagidi sai aapim̄ s̄llicld̄ ḡlrvlida l̄lidi. Daid̄l̄ ḡlraagidi l̄rpl sai aapim̄ aliisi giñtl̄l̄gitoi dai soigl̄nliidi aap̄lsl̄da. Gomaasicld̄ vaamioma baigiñll̄l̄ aap̄l.

⁸ Tomasi soigl̄nlli aapim̄ nl̄idacai loojai ismaacsl̄da ḡlnootosi aap̄l vllscrl̄ maivuaam iñl̄lidi aap̄l sivi. Tomastuuacamidrl̄ soigiñll̄l̄ aap̄l maatlc̄i issoigl̄nlli aapim̄ chllqui tasai nl̄idacai gooojai ⁹ vllscrl̄ sivi baigiñlidi, maisiu soigl̄nliiacai aapim̄, aapim̄ l̄ma duucai ḡlntl̄l̄gitoi aid̄si soigl̄nlli cascld̄. Diuusi alia baigllli nl̄iditai isducatai ivuaadana aapim̄ aid̄m̄s̄i soigl̄nliidi. Cascld̄ maat̄ aap̄l ismaisoimaasi ḡlnduñi ḡlnoojidacai. ¹⁰ S̄llascad̄ l̄maadutai soigllliiadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi, poduucai Diuusi alia baigllidiñi dai poduucai l̄ma duucai ḡlntl̄l̄gitoiñi oodami dai c̄llgacrl̄ vuvacli. Cascld̄ lrsoiñi issoigl̄nliiadagi oodami s̄llascad̄ soimaasi ivuaadagi dai l̄ma duucai ḡlntl̄l̄gitoiñi. D̄mos s̄llascad̄ soigl̄nliiadagi l̄mo maivaavoitudadami dai maīma duucai ḡlntl̄l̄gitoi aid̄l̄gia imi agai lgai l̄Diaavora l̄lmadu. ¹¹ D̄mos aapim̄ alia c̄llga idui cascld̄ alia baigllli Diuusi dai canlidi aapim̄ istumaasi l̄p̄luidi gooquil̄l̄. Alia baacoi aapim̄ llgi pōliditai sai Diuusi soimaasi ḡlntaatatuldi agai dai giñllbl̄iditai iñsaanl̄ ḡlnbagaidagi. Cascld̄ ip̄lidi aapim̄ iñsaanl̄ ḡlnoigldagi, dai otoma bagaimi aapim̄ l̄sll̄li ismaacsl̄da soimaasi idui. Dai ip̄loliditadai iñsaanl̄ ḡlndividagi. Vllasi gomaasicld̄ c̄llga ḡlmaat̄ m̄lsiaapim̄ maibaigl̄nliidi l̄sll̄li vui

soimaasi ivuaadatai Δ gai. ¹² Aid Δ si g Δ nooji aap Δ maisiu mos Δ caasi gos Δ ali t Δ gitocatadai aap Δ ismaac Δ d Δ soimaasi idui tomali g Δ mai ismaac Δ d Δ soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Δ Diuusi ispoduucai g Δ nooji aap Δ ali Δ si g Δ noin Δ daitai. ¹³ V Δ lasi gomaasic Δ d Δ ali Δ baig Δ rlidi aat Δ m Δ .

Dai vaamioma baig Δ rlidi aat Δ m Δ n Δ iditai isbaig Δ lidi Tito aap Δ im Δ c Δ d Δ . Tito ali Δ si baig Δ lidi n Δ iditai isducatai Λ ma duuc Δ i g Δ nt Δ t Δ gitoi dai gajiaad Δ rla vipiaada aap Δ im Δ Λ soimaascami. ¹⁴ Aid Δ si maiquiaa ii Tito Coriintoamu aap Δ aagidi m Δ sai aap Δ im Δ Λ gidia agai istumaasi g Δ noojida iñ Δ agaitadai aap Δ dai aap Δ im Δ podui. V Δ lasi istumaasi g Δ naagidi aat Δ m Δ Λ rvaavoi dai istumaasi aagidi aat Δ m Δ Tito v Δ lasi Λ rd Δ ui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma g Δ noin Δ dai Tito t Δ tgitoitai isaap Δ im Δ c Δ lga Λ gi v Δ lasi istumaasi g Δ naagidi Δ gai dai c Δ lga miaad Δ gidacai aap Δ im Δ dai c Δ lga siaa duutudai aap Δ im Δ Δ gai. ¹⁶ C Δ lga vaavoitudai aap Δ m Δ siaap Δ im Δ apial Δ giada agai istumaasi g Δ naagidi aap Δ cas Δ d Δ baigiñ Δ lidi aap Δ .

8 ¹ Sivi giñaaduñi ip Δ lidi aap Δ isg Δ naagidagi isduucatai Diuusi c Δ lglas Δ rla n Δ idi Λ vaavoitudadami Masedooni Δ rla oidajami dai Δ gai c Δ lga soic Δ li aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi ali Δ si soimaa taatamai Δ gai v Δ lsc Δ rla ali Δ baig Δ nlidi. Tomasi s Δ llic Δ d Δ Λ roituutuigami Δ gai v Δ lsc Δ rla mui Λ mpagi tumiñsi ducami isriricuacamudai Δ gai daid Δ g Δ rdañimi t Δ sai dagitona aat Δ m Δ isootosda Λ tumiñsi Λ vaavoitudadami Jerusaleen Δ rla oidajami. ⁵ Aat Δ m Δ maivaavoitudaitadai ismos Δ la mui Λ mpaida Δ gai tumiñsi. Λ rlga idui Δ gai v Δ lasi istumaasi Diuusi ip Δ li dai gooqu Δ rla duuñia Λ liditadai istumaasi aagidi aat Δ m Δ . ⁶ Mosn Δ liditai aap Δ isal Δ mui Λ mpagi tumiñsi Λ vaavoitudadami Masedooni Δ rla oidacami aagidi aap Δ Λ Tito sai Δ gai Λ ramu im Δ na m Δ lca siaaco daraaja aap Δ im Δ dai g Δ naagidana m Δ sai Λ ramu Λ mpaidiñi tumiñsi Λ vaavoitudadami soituutuigami Jerusaleen Δ rla oidajami v Δ lltara Δ poduucai isduucai ivuaadataadai aap Δ im Δ l Δ quioma. ⁷ Aap Δ im Δ v Δ lscia Δ catai s Δ llic Δ d Δ c Δ lga ivueeyi, dai s Δ llic Δ d Δ c Δ lga vaavoitudai aap Δ im Δ . Dai ali Δ si c Δ lga gamamaat Δ tuldiñi. Dai istumaasi ivueeyi aap Δ im Δ baig Δ nliliarac Δ d Δ ivueeyi. Dai ali Δ si g Δ roig Δ dai. Dai sivi ali Δ si g Δ laagai isc Δ lga soiñi aap Δ im Δ g Δ raaduñi soituutuigami.

⁸ Aap Δ g Δ naagidi gomaasi maisiu g Δ nt Δ lañia iñ Δ liditai baiyoma g Δ naagidi aap Δ gomaasi m Δ sai maat Δ cana isducatai aa vaavoitudadami baig Δ nliliarac Δ d Δ Λ mpaidi tumiñsi g Δ raaduñi v Δ lltara Δ . Dai si Δ lscad Δ aap Δ im Δ gaoidagi l Δ rla v Δ lscatai maat Δ mu isaap Δ im Δ ali Δ oig Δ dai g Δ raaduñi. ⁹ Aap Δ im Δ camaat Δ isSuusi Cristo ali Δ c Δ l tuiga. Aid Δ si maiquiaa divia Δ gai tami oidigi daama maiv Δ llagacatadai tomali Λ mo istumaasi t Δ vaag Δ rla daacatai. D Δ mos diviacai tami oidigi daama soitigami g Δ naato Δ gai. Suusi ali Δ si g Δ noin Δ dai cas Δ d Δ poduucai idui,

vai poduucai istuidana aapimл isiimiagi твагаму dai ami viaacagi naana maasi istumaasi сслагадucami.

¹⁰ Аапл ганаагиди saidл arclla ga isotoma aitudagi лтумиñsi ismaacлдл baiiliaracлдл арпайди aapimл vasumirл abiaadлл. ¹¹ Sivi istutuidi aapimл mlsiaitdagи tumiñsi mllsillqui aagai isaituda agai. Вллscatai glaagai isgamaacadagi sllsi istutuidi. ¹² Sioorл baiglilaracлдл gamaacadagi sllsi istutuidi Diuusi baiglidiña лгай vui ллрл.

¹³ Аапл maitipлidi mlsvllasi gamaacadagi mlsilljasi viaacagi

¹⁴ baiyoma ipлidi aapл mlsilran ллјаси viaacagi. Sivi aapimл гланбаивиточами viaa casclдл glaagai mlsiaa oidagi гларадунi soituutuigami. An tasлrл лгай гланбаивиточами viaacamу dai aapimл maiviaacamу siлgai гланоидаму ллрл. Dai poduucai вллscatai viaacamу aapimл istumaasi тагито. ¹⁵ Poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidлл: "Sioorл naana maasi viaacatadai maibaivito, dai sioorл baitoma maiviaacatadai вллscлrл maivillagacatadai", pocaiti Diuusi ñiooquidлл.

¹⁶ Dai pocaiti aapл sai baigiñlidi aapл Diuusicлдл isagai соí Tito isagai гланоигладаги aapimл poduucai isduucai гланоиглдai aapл. ¹⁷ Tito aliјsi ipлidiña isvllscлrл baiglaniada aapimл casclдл imi agai goovai maisiu mosлааasi ootosaitai aapл baiyoma goovai ллgi ipлidi isimiagi casclдл.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatлmл лmai гларадунi Tito ллmadu. Вллsi лваавоитудадами сллга ñioocai gosлlli vui, alil сллга gamamaatлtulditai goovai Diuusi ñiooquidл. ¹⁹ Ллgi лваавоитудадами лcovai vusaitu gosлlli sai глансоинa арпайдана лтумиñsi ismaacлдл арпаги гларадунi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatлmл арпайди gotumiñsi лваавоитудадами soituutuigami вллтарл dai poduucai maatлmu aa oodami sialil слл tuiga Diuusi, dai poduucai ллрл гланмаатлmu isbaiglaliaracлдл ivueeyi aatлmл istumaasi Diuusi ipлidi. ²⁰ Aatлmл ootosa лragai idi сллlli сллга tuutiacлдл sai арпайдана лтумиñsi vai poduucai maitлrñiooquidiña oodami. ²¹ Aatлmл сллга iduuñia лrlidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi ллрл.

²² Dai лmai сллlli oida agai ллрл Tito ллmadu aduñdл dai idi сллlli camaatл aatлmл ллрл isclлga ivueeyi Diuusi aa duiñdадл dai baiglaliaracлдл oida agai gogaa vaavoituditai mlsiaapimл slllicлдл сллга soina agai гларадунi soituutuigami tumiñsicлдл. ²³ Isлmaadutai гланtcacagi istuisi ootoi aapл goTito aagidavurai sai goovai лrgiñaduni dai giñsoicli giñaa duiñdagлл гланmamaatлtulditai Diuusi ñiooquidл. Dai isлmaadutai гланtcacagi istuisi ootoi aapл gogaa влагоocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami nliditai isclл tuutuiga goovai alil слл ñioocaiña Suusi Cristo вллтарл.

²⁴ Sillscadл mll dadia gosлlli сллga vlagida dai сллга ллgiada dai poduucai maatлmu лваавоитудадами aipaco oidacami

мλсiaаримλ аliл oигλdai гλnaадuñi vaavoitudadami. Aanλ caaagidi гλraaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami мλsai aapimλ alil oигλdai гλnaадuñi vaavoitudadami.

9 ¹ Aanλ maiviaa isgλnaagidagi idi oojιrla мλsai лmpaidana tumiñsi гλraaduñi soituutuigami vlltarg. ² Camaatλ aanλ мλсiaаримλ baiλliaracλdλ soicλi гλnaадuñi soituutuigami. Aanλ vllscλrg baigiñliliaracλdλ aagidiña гλraaduñi vaavoitudadami Masedooniλrg oidacami мλsai aapimλ Acaaylrg oidacami vasumirλ abiaadλrg лmpaidi tumiñsi dai ootosda agai гλraaduñi soituutuigami. Aidλsi maí лvaavoitudadami Masedooniλrg oidajami мλsduucatai ivueeyi aapimλ baitoma vllscatai vaamioma baigλnliaracλdλ лmpaidi tumiñsi лsoituutuigami vlltarg. ³ Vllscλrg ootosa iñagai aanλ idi гλraaduñi vai slllicλdλ vaavoi vuusaiña istumaasi aagai aanλ гλnaагaitai. Dai aanλ ipλlidi isslllicλdλ bai duuca aapimλ лtumiñsi poduucai isduucai caaagidi aanλ гλraaduñi Masedooñiλrg oidacami. ⁴ Slllicλdλ ipλlidi aanλ isbai duuca aapimλ лtumiñsi siduuñiadagi giñoidagi ллтoco гλraaduñi tami Masedooniλrg oidacami sllscadλ imiagi aanλ. Siaa ллran tada aanλ ismaibai duuca aapimλ. Aanλ vllscλrg vaavoitudai istumaasi aagada aapimλ. Aapimλ ллрλ siaa ллran tada maibai duucacatai. ⁵ Cascλdλ aanλ povlidi sai aliisi глаагai isлrлga iimiagi idi слclali dai гλnsoiña naato лmpaidagi лtumiñsi ismaacλdλ vllga isaituda aapimλ sllqui aagai. Poduucai ллgi лmpaidamu aapimλ moslcaasi sllqui ipλlidi maisiu sllqui aatλmλ ipλliadagi.

⁶ Тлагитовураi aapimλ sioorλ chllqui gaoidadagi Diuusi maisicλrg soicλiña, dai sioorλ mui gaoidadagi Diuusi сllga soicλi ллрλ.
⁷ Vllscatai глаагai isgaoidadagi slljλqui сllgadu aliadagi. Mosглаагai isbaigλnliaracλdλ gaoidadagi maisiu guvucadacλdλ. Diuusi oигλdai sioorλ baigλnliaracλdλ gaodi. ⁸ Diuusi сllga istutuidi isgλnmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamу aapimλ vllsi istumaasi тлагитocagi aapimλ гλnвlltarg. Dai poduucai viaacamу aapimλ istucudλ soicλdagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidλrg:

Sioorλ сll tuutuiga alil сllga soicλi лsoituutuigami.

Dai Diuusi vllscλrg soicλdamu sioorλ сllga soicλi aa.

Ascaiti Diuusi ñiooquidλrg. ¹⁰ Diuusi лgai dai maacai oodami лstocai ismaacλdλ lsai. Dai лgai vaa Diuusi гλnmaaquimu aapimλ vllsi mλstumaasi тлагитucagi. Dai aapimλ гλnbaivitocami viaacamу dai poduucai сllga soicλdamu aa. ¹¹⁻¹² Sllscadλ vuidaquia aatλmλ лsoituutuigami gotumiñsi ismaacλdλ лmpagi aapimλ slllicλdλ baigλnldiamu лgai Diuusi vui viaacatai istumaasi тлагito. ¹³ Dai сllga ñioocadamu лgai Diuusi vui maatλcatai isaapimλ сllga ллgidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascλdλ ootosdi aapimλ gotumiñsi. Dai сllga ñioocadamu лgai Diuusi vui mui ootosdacai aapimλ tumiñsi лgai vlltarg dai aa vlltarg ллрλ. ¹⁴ Dai лgai vaamioma гλnoigладamu

cascadla daanldamu Diuusi sai agai vaamioma ganoicliña. Agai maatla isDiuusi ganoicli isclla tuutiaca aapimla cascadla moslla claga soicli aapimla dai cascadla aliysi ganoigldai agai.¹⁵ Sallicadla baiglralidi aatmla Diuusicadla islagai mosllasi ganoicli. Maitistutuidi aatmla isclla aagagi isllasi ganoicli Diuusi.

10¹ Aanl Paavora ganaagidamu amo istumaasi. Clal maatla aapimla isSuusi Cristo aliysi clal tuiga dai maioomaliga dai aanol lrlidi ipotuigacagi. Almo oodami pocaiti sai silascadla glnplmadu daaca aanol maioomaliga aanol glnvui dmos silascadla glnoojiada aanol aliysi glnbagaiña.² Aanol glnandaalgi giñnaaduñi mlsai gajiaadrla viaana vllasi gosoimaascami poduucai silascadla gaamo imia aanol maiviaacamu isglnbagaidagi. Dmos isllmoco quiaa pocaitaidagi sai aanol ivueeyi moslcaasi istumaasi aanol lrgi iprlidi, agai gia bagaidamu aanol.³ Vaavuava isaatmla lrlidi lroodami dai quiaa oidi daama oidaga dmos mairlen duucuai ivueeyi aatmla agai ismaacldla maivaavoitudai Diuusi.⁴ Diuusi agai dai giñsoicli isclla ivuaada aanol aa duiñdadla maisiu aanol lrgi. Almo oodami lrgi maitistutuidi isgajiaadrla viaagi gosoimaascami avlnacai Diuusi guvucadadlcldla. Cascadla Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai claga ivuaadana aa duiñdadla.⁵ Idi guvucadagaicldla ismaacldla Diuusi giñmaacai vaamioma maatla ñioocai aanol islagai ismaacldla glglducldla glnplidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquidla ismaacldla gamamaatltuldi aanol. Agai maitiprlidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi iprlidi isivuaadagi. Dai agai vaa guvucadagaicldla vaamioma istutuidi aanol islagai dai avlnacai poduucai agai lrlidi lrgidi Diuusi ñiooquidla.⁶ Silascadla sasclla lrgiada aapimla vllsialcatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidrla aidla gia casi istutiadamu aanol isbagaidagi ismaacldla mairlen gidi Diuusi ñiooquidla.

⁷ Glaagai mlsalla glnlagito nljadagi istumaasi lrlvneeyi aapimla glnsaagida. Dai agai ismaacldla pocaiti saidla lrSuusi Cristo ojootosadla dai giñvui ñioocai glaagai ismaatlcagi iñsaanol lrlidi lrSuusi Cristo ootosadla.⁸ Tomasi alil aagai aanol sai Suusi Cristo giñmaa amo sillicami vllscrla maisiaa llrai aanol. Suusi Cristo giñmaa goslllicami ansai ganoicliña mlsai vaamioma claga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquidla, maisiu ansai glnsobicliña isvaavoitudadagi aapimla.

⁹ Maitiprlidi aanol isglnpllbcatadagi gomaasicldla ismaacldla glnaagidiña aanol glnoojiditai.¹⁰ Almo oodami pocaitiña sai silascadla glnoojiada aanol glnbagadan caitiña aanol dai sai silascadla glnplmadu daaca aanol sai aidla gia doadicudan duucuai ñioocaiña aanol.¹¹ Dmos agai ismaacldla pocaitiña glaagai ismaatlcagi sai poduucai isduucuai glnoojidiña aanol istutuidi ismotuigacagi silascadla gndividagi.

¹² Dmos maitiprlidi aanol isrlpan tuigacagi agai ismaacldla glglducldla glnplidi giñvui ñioocaitai. Agai roolidi sai vaamioma

sastuduga siaa oodami. Agai alia vupuiiruga cascada roolidiñā sai vaamioma clla ga gamamaat tuldiñā siaa aaduñdā mamaat tuldiadami.

¹³ Siłascada glnaagiada aanl ansai clla ga ivueeyi giñaa duindaga aanl glnaagidiñā moslaasi istumaasi ivueeyi aanl. Aanl ivueeyi istumaasi Diuusi giñtajai ansaidā ivuaadana, cascada moslaasi gomaasi glnaagidiñā aanl. Dai agai giñtajai ansaidā glnmaat tuldana ñiooquidā aapiml Coriñtolrl oidacami. ¹⁴ Aanl ivueeyi moslaasi istumaasi Diuusi giñaagidi. Aanl agai dai lrga glnaagidi Suusi Cristo ñiooquidā. ¹⁵ Aanl maiaagai istumaasi gamamaat tuldi aa moslaasi istumaasi aanl llgi gamamaat tuldi. Aliasi iplidli aanl mlsai vaamioma clla ga vaavoutudana aapiml nai poduucai istutiada aanl isvaamioma naana maasi istumaasi glnmaat tuldiagi. ¹⁶ Dai poduucai casi istutuidi aanl isgamaat tuldiagi Diuusi ñiooquidā siblacoga siaaco maiquiaa gamaat tuldi aa oodami.

¹⁷ Aliasi lrcllaigai isclla ga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu llgi glvlltara. ¹⁸ Diuusi maibaigllidi lgaicada ismaacada clla ga ñioocadagi llgi glvlltara baiyoma llgi Diuusi maat sioorl baiqliadagi.

11 ¹ Maitavrl oojodacai salca istumaasi glnaagida iñagai aanl tomasi roolidi aapiml ismaiclla gadu giñtajitoidaga. ² Diuusi iplidli sai baamucan tadacana aanl gomamaat tuldiadami yaatavogami vui, goovai glnvupuirumada lidi cascada. Aanl agai dai glnaagidi sai Suusi Cristo lrcllaigasrla vuviadami mlta aapiml vaavoitu. Dai sivi aliisi iplidli aanl isaapiml apiavaavoitudadagi dai clla ga llgiadagi Suusi Cristo. ³ Aanl maitiplidli mlsalnyaatagiadagi tomali maitiplidli aanl mlsalnupuirumadadagi mlsai gajaadrla viaana Suusi Cristo poduucai isduucai lDiaavora yaatagi dai vuirumagi Eva Edeenrla.

⁴ Aanl maat mlsiaapiml clla ga miaadlagidiñā tomastuma mamaat tuldiadami ismaacada glnaividli dai clla ga glnlagito salcana istumaasi glnmamaat tuldiadagi aagaitai lCristo agai, tomasi maitllagai vaa mamaat tuldiaragai ismaacada glnmaat tulili aanl. Aanl glnmaat tulili sai Suusi Cristo lrcllaigasrla vuviadami dai sai Diuusi Ibladla galllmadu daja dai sai sioorl vaavoitudai Suusi Cristo cllaigasrla vuvacsl. Dlmos aa lma maasi glnmamaat tuldi dai vllscrla aapiml clla ga glnlagito salcana. ⁵ Agai roolidi sai vaamioma sastuduga siaa dlmos aanl roolidi sai maivaamioma sastuduga agai iñsaanl.

⁶ Tomasi aanl maiclla ga maat ñioocai vllscrla clla maat aanl istumaasi glnmamaat tuldi agai cascada maat aanl isglnyaatagidi agai. Dai aapiml clla ga giñmaat dai clla maat istumaasi gamamaat tuldi aanl.

⁷ Llmo oodami pocaitiñā sai islamaadutai gamamaat tuldiadagi dai maitamaitlscldagi sai maitlrsoriñi mamaat tuldiaragad. Sioor maat issiooma lrcllaigacudai isgiñaa pamlquidamudai aapiml dai

poduucai vaamioma слага лагиадамудай истумааси ганмамааттудиң аапл. Baiyoma гаата вуадана аапл dai гаагайна истумааси тагито aidasi гандиви аапл dai ганмааттуди Diuusi ңиооқидыл poduucai ivuaadana аапл гансоиңа иңлидитай. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibla oidacami giñoidиңа tumiñsi ллрл ansai ллслдл giñsoicliñä ганнллмаду daacatai. ⁹ Aidasi тлл dada лваавоитudadami Masedoonirla oidajami лгай лгай dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapimл maisiaa doodai tomali лмо истумааси аапл giñvlltaraл dai tomali лмо imidagai maiviaacamu aapimл issiaa vuaadagi tomali лмо истумааси аапл giñvlltaraл. ¹⁰ Аапл vaavoitudai Suusi Cristo cascадл istumaasi aagai аапл лрваавоi. Cascадл aagidi аапл вллси Acaaya двлллрилa oidacami ansai maitlntaанлда iñagai aapimл tomali лмо tumiñsi. ¹¹ Maitavл ронлнлиада ismaitlnoigлdai аапл dai cascадл pocaiti. Лаги Diuusi маатл isалилs ганоиглдai аапл.

¹² Атамааттудиадами yaatavogami гантаанлi tumiñsi ганнмамааттудитай cascадл аапл maitipлlidi тлсияаримл giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi атамааттудиадами sai giñлpan duucayi. ¹³ Agai pocaitiñä saidl лrSuusi Cristo ojootosadl длmos maitlrvavaavoi. Agai moslryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai лgai слл tuutiacami ганвuaadana длmos ivueeyi истумааси лDiaavora ipлlidi isivuaadagi. ЛDiaavora alil yaatavoga ллрл cascадл. Длmos Diuusi сллlicлdл soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai лgai.

¹⁶ Аапл maitipлlidi ispoliada aapimл ismaicллгаду giñtлgitoidaga. Длmos ispoliada aapimл ismaicллгаду giñtлgitoidaga вллscлrla glaagai тлscалcагi istumaasi ганнаагиди аапл giñaaagaitai аапл ллgi isalil слл tuiga аапл ducami isgлducлdл giñлliadamudai аапл. ¹⁷ Длmos Suusi Cristo maipoduucayi ганмааттуди Diuusi Cristo оjootosadl ганнлдиңа, cascадл vuiirugan tada аапл poduucai ңиоocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatтtудиадами aagaiñä sai alil слага ivueeyi ганнаа duiñdaga cascадл аапл ллрл aagai ansai alil слага ivueeyi giñaa duiñdaga.

¹⁹ Aapimл poolidi тлsai alil sastuduga cascадл слага istutuidi aapimл тлsmaitiñoojoadagi vuiirugami duucayi ңиоocaitai аапл ²⁰ poduucai isduucayi maioojodai aapimл атамааттудиадами yaatavogami томаси лgai гантллаñicaru duucayi ганнлidi, dai maiñamлquidacai vuuyi ганvustuidaga, dai soi duucayi ганнлidi, dai ганглvaiñä. ²¹ Длmos аапл maioojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai alilsi baiginлlidi аапл ismaisoimaasi ганvuiididi.

Атамааттудиадами yaatavogami aagaiñä sai слага ivueeyi ганнаа duiñdaga dai аапл aagadamu ллрл tomasi vuiirugan tada аапл aagaitai. ²² Agai ганgлrducлdл ганнлidi judidíucatai. Аапл ллрл лrjudíu. Dai лgai ганgлrducлdл ганнлidi Isireliлa oidacamicatai. Аапл ллрл лrIsireliлa oidacami. Dai лgai ганgлrducлdл ганнлidi Avraañicaru cajiudadлcatai. Аапл ллрл лrAvraañicaru cajiudadл. ²³ Agai ганgлrducлdл ганнлidi

pocaititai saida arSuusi Cristo ojootosadə. Aanə già səllicədə arSuusi Cristo ootosadə, tomasi vuirugami duucai ñioocai aanə. Aanə vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquidə isəgai. Dai aanə vaamioma giñgləvai oodami isəgai. Dai aanə vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isəgai. Dai muiyoco giñmuua aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñglədə ajididíu iquisanaicədə dai vələ taama imidagai aitu əmo coobai dan baivəstaama dan tuvustaama ojo. ²⁵ Dai əvrə vaica imidagai uusicədə giñgləgə. Dai əvrə əmo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi əvaarcu suudarə ismaacsədərlə imliña aanə. Dai əmo imidagai suudarə vii aanə əmo tasai dai əmo tucagi əmo uusiaiñdərlə iñdaagəcatai təlləcəsi dəlvələrai uugidiaiñdərlə. ²⁶ Aanə aipaco aiməraiña. Dai baitoma giñbələ aiməraiña suudagi. Dai əlsivogami giñsobicəliña voiylərə. Dai giñaaduñi giñvui vəlləcəna dai sibləcəga aa oodami giñvui vəlləcəna əvrə. Dai gəlləgər quiiquiñrə oidacami giñvui vəlləcəna əvrə. Dai səllascədə oidagana aimərda aanə giñaajlıña əlsivogami. Dai səllascədə vaarcıñrə aimərda aanə əmə iimidagai duupicəliña əvaarcu. Dai əgər ismaacsədə yaataglı saidə ərvəavoitudadəmi giñvui vəlləcəna əvrə. ²⁷ Alı soimaa taatamai aanə aata vuaadatai. Muiyoco maicocosəliña aanə. Dai muiyoco alı bibiuugəliña dai tonomosərəliña. Dai alısi gaaata vuaadana aanə cascədə əmə iimidagai maitiñaajlı tasai ugidaqai. Dai muiyoco iimidagai əvamıscərəliña aanə. Dai muiyoco iimidagai baitoma maiyuucusucəna aanə.

²⁸ Dai vllas tasai aanol lapr tltlgoitoi vllasi vaavoitudadami vllasi aipacoga oidacami. ²⁹ Islmaadutai maiclla ga vaavoitudadagi ducami iñsaanl lapr maiclla ga vaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi amo vaavoitudadami aanol siaa llraiña dai baamucuiña aanol Diaavora vui. ³⁰ Aanol caaagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucai glamaatlaa iñsaanl salllicldla tlgoito isDiuusi giñsoicldagi. ³¹ Cll maatla Diuusi sai istumaasi aagai aanol lrvaavoi. Diuusi lroogadla glrtlaanoldamiga Suusi Cristo dai aliiasi glaagai isvllascatai clla ga ñioocadagi agai vlltarla tomastuigaco.

³² Damasco ʌrəmo ʌmarlsrlə adlənllrlə siaaco tlaapli ʌraí Aretas. Dai ʌmo imidagai Damasrlə daacatadai aapə. Damasco sicolı cuupi gləglər bibiidaviquicldə. Taidə ʌsonrl cлаacami daaraı nuucadacamio vlls cuucuparagiłə sai giñsobidacana siuu duu vuusia aapə sai giñbəljı aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi ʌmo asarlrə giñdaí dai bidaviqui an sllali giñtlaañi. Dai poduuucai cllağasrlə vuusai aapə.

12 ¹ Aanl povlidi sai maitlcsllgai isglduscladl giñliada aanl gomaasiclada ismaacladl ivueeyi aanl baiyoma aagamu aanl istumaasi giñtlagi gartlaanoldamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatłuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa ḥrədui isvaavoitu aanl Suusi Cristo.

Casiārldui baivustaama dan maacova uumigi isgärtlaanłdamiga Suusi Cristo giñvaidacai t̄lvaagiamu siaaco daja ḥgai. Dłmos maimaatł aapł isbai ḥgai ii giñibłdaga ismoduucai giñtuucuga ḥlrl. ḥgai Diuusi maatł isducatai ḥrlui. ⁴ Dłmos cllga maatł aapł isii t̄lvaagiamu dai t̄llca cäl aapł istumaasi giñaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aapł tomali ḥmaadutai istumaasi cäl. ⁵ Cllga istutuidi aapł isgäducłdł giñliadiagi aapł imłcαι t̄lvaagiamu, dłmos baiyoma alıł t̄lito aapł isDiuusi giñsoicłdagi vlls tassai. ⁶ Cllga istutuidi aapł isgälnaagidagi naana maasi istumaasi ismaacłdł ivuaadana aapł. Aapł glnaagiadamudai mosłcaasi istumaasi ḥrvaaivoi dai gomaasi maitłrvuirudagaicamudai. Dłmos vllscrla maiaagaiñ. Dłmos casi giñmaatł aapimł nliditai isducatai ivuaadana aapł dai isducatai oidacana dai mosłcaasi poduucai ipłlidi aapł isgiñmaatłcagi aapimł cascłdł maiaagaiñ naana maasi istumaasi ismaacłdł ivuaadana aapł.

⁷ Naana maasi istumaasi glagärducami t̄l aapł t̄lvaagiana. Dłmos Diuusi maitipłli isgäducłdł giñliada aapł t̄lvgacai gomaasi cascłdł Diuusi dagito ḥDiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana coocodagaicłdł. Slllicłdł cooco giñtuucuga ducami isgiñsllasimudai ḥmo uusi miucacami. ⁸ Vaicojo daí aapł giñtlaanłdamiga sai maigovai imitudana ḥcoocodagai ⁹ dłmos ḥgai poviñtlłtdai: "Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaanł gloigłdai. Dłmos maitan ḥduaaidagi vai poduucai glnaatłna sai aapi ḥgai maiviaa guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. Aapł ḥgai daidł glnaatłna guvucadagai", iñtlłtdai Cristo. Baigiñłlidi aapł maiviaacatai guvucadagai vai poduucai glnaatłna isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidł ivuaadana aa duiñdadł. ¹⁰ Baigiñłlidi aapł maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma cllga maatł aapł isCristo ḥgai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñłlidi aapł maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdadł, ḥgai giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdadł cascłdł, daidł oodami giññiooquidiña vaavoituditai aapł Suusi Cristo, dai alıł soimaa taatamai aapł biuugigai, dai soi duucai giñnlidi oodami, dai alıł soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ Aapł ḥpan duucai ñioocai ḥmoco ismaacłdł maicllagadu t̄lgitoidadł alılsi giñaagaitai aapł ḥgai dłmos aapimł ḥrgänduñi ispoduucai ñioocai aapł, aapimł maicllag ñioocai aan imvlltara cascłdł. Amamaatłtuldiadami yaatavogami pocaiti saidł ḥrojootosadł Suusi Cristo dai sai vaamioma namłga ḥgai istomasioorł. Dłmos tomasi aapł ḥrl maiñamłga vllscrla ḥpan alısi namłga aapł ḥgai. ¹² Aapł maioojodacai glnaagidiña Diuusi ñiooquidł dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidł iduuna aapimł glnsaagida naana maasi glagärducami dai gomaasicłdł cllga glnaatł iñsaanł slllicłdł ḥrootosadł Suusi Cristo. ¹³ Aapł cllgasrla glnplidi aapimł ḥpan duucai tomastuma vaavoituditadami ismaacłdł vaavoitudai Suusi Cristo.

Moslaca soiñi maitantaí aanol podiucai isduucai taanol aanol aa. Damos sioor maata isbai poolidi aapimla sai glaagai isglaagida aanol mlsai giñoiqaldana gocasclda.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aanol lramu dai glndivida iñagai siviclda casi lrvaicojoca agai. Dai lramu maitantaanimu aanol soiñi. Aanol maitagito glnvustuidaga, mosai ipalidi aanol isgiñoiqladada aapimla. Aanol glnooga giñducami casclda maitantaanol aanol soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñliaraclda siaa doadamu aanol istumaasi viaa. Aanol bai giñduu isapiaglansoicldagi vai vaamioma claga oidacana aapimla. Aanol glansoicldamu asta silascadla ugitiagi giñguvucadaga, tomasi aanol aliasi glanoigldai poolidi aanol mlsiaapimla maitiñoigldai.

¹⁶ Damos llmoco aapimla glnsaagidaiñlrla tomasi clla maatla lgai ismaitantaí aanol soiñi glnllmadu daacatai, vllscrla pocaiti ansai aa vuuyi aanol tumiñsi ismaasclla lmpagi aapimla glraaduñi soituutuigami vlltara. ¹⁷ Dai pocaiti llrpl ansai aanol ootoi Tito sai glnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isoooti aanol Tito llmadu lmai glraduñi. Damos lgai maitnvupuiirumagi iimlcai. Clla maatla aapimla iñsaanol llmadu Tito llpan duucai oidacana aapimla glnsaagida.

¹⁹ Aanol maisiu moslcaasi aapimla glnaagidi gomaasi Diuusi giñcal llrpl. Aanol glnaagidi istumaasi Cristo ipalidi. Dai aanol ipalidi mlsiaapimla vaamioma claga vaavoitudagi Diuusi ñiooquidla. Slllicldla glnoigldai aanol casclda. ²⁰ Maimaatla aanol isducatai daraajamu aapimla silascadla mll divi aanol. Aanol maitipplidi islncocoada aapimla, dai maitipplidi iscoimudadla tuutiaca, dai maitavrl baacoica, dai tltagitodavurai istumaasi vilngacagi aa, maitavrl yaataglda aa, maitavrl glnñiooquiada aipacoga, maitavrl glglrdusclda glnlliada, dai maitavrl glnvupui ñioocada. Nai podiucai maiviaaca aanol isglnbagaidagi. Maitipplidi aanol issoiglalatiudagi. ²¹ Maitipplidi aanol issiaa lragi Diuusi vui aapimlclda tomali maitipplidi aanol issusuaquiai soimaasi ivuaadatai llmadutai aapimla llqui abiaadrla. Lgai quiaa googosi glnducami.

13 ¹ Cagoocoaja glndiviji aanol siviclda casi lrvaicojoca agai. Islmaadutai glrirl vuaaja liada gladuñi sai soimaasi idui glaagai isoidacagi gooca isllrpl vaica pljadami. ² Aidasi glnllmadu daacataidai aanol glnaagidi vllscatai aapimla lmo ñiooqui dai tomasi mllcasi daja aanol lramu glnaagidamu aanol lgai vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi glntaatatuldamu aanol isquiaa soimaasi ivuaada aapimla podiucai isduucai glnaagidi aanol. ³ Podiucai maatlu aapimla isSuusi Cristo guvucadadlclda ñioocai aanol. Clla maatla aapimla sai istumaasi aagai Suusi Cristo slllicldla ivueeyi lgai. ⁴ Vaavuava sai aidasi sisapicataidai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascatadai guvucadagai dmos lpan duaaca lgai dai tlvaagirla daja Diuusi guvucadadlclda.

Аатлмл гиа маивиаа гувуcadагai дамос Diuusi лгai daidл gurmaacai гувucadагai тлсai ганаагидиñä тлсai soimaasi ivueeyi.

⁵ Сллагавлr тлтагитода ааримл istumaasi ivueeyi тлсabai слла ga vaavoitudai. Слл маатл ааримл isSuusi Cristo лламаду daja ismaacлdл слла ga vaavoitudai. ⁶ Ipлlidi aанл istлtагитода ааримл issллlicлdл vaavoitudai aанл Suusi Cristo. Aанл гиа maitлnyaatagidi. ⁷ Daanli aанл Diuusi тлсai maisoimaasi ivuaadana ааримл, тлсai baiyoma сллагаслгa oidacana. Aанл сллlicлdл ipлlidi ispoduucai oidaca ааримл дамос maisiu casclдl iрлlidi aанл isloodami siaa giñduutuadagi. ⁸ Mosai ipлlidi aанл isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidл aatлmл tomali лмо imidagai maivuidлrл vлltасana Diuusi ñiooquidл. ⁹ Cascлdл baigiñлlidiñä aанл sїllscadл слла ga ллgiadagi ааримл Diuusi ñiooquidл vai poduucai maiviaaca aatлmл isgлnbagadagi tomasi aa poлliadagi ismaiviaa aанл гувucadагai. Dai daanli aанл Diuusi тлсai vaamioma слла ga ллgiadiñä dai vaamioma слла ga vaavoitudaiñä Diuusi. ¹⁰ Aанл gлnoojidi idi oojoi maiquiaa gандividacai vai poduucai sїllscadл тллса divia aанл maiviaaca isgлnbagaidagi tomasi viaa aанл сллlicami. Гартлаанлdamiga лgai daidл giñmaa idi сллlicami ansai gанsoicлiñä isvaamioma слла ga vaavoituda dai vaamioma слла ga ллgiadagi ааримл Diuusi. Diuusi maitipлlidi issobicлdл aанл gлnvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gартlaагадаму aatлmл giñaaduñi. Ivuaadavurai mosлcaasi istumaasi лrcсллgaducami, dai baigavлr ллliada, dai лmo тлгитoidagai avлr viaaca ааримл, dai casiavлr maitлncocoada. Daidл gлrDiuusiga ismaacлdл gлriibлstudan tадatudai dai gлroigлdai gлпллmadu daacamu. ¹² Сллагавлr gлnmiaadлgiada aipacoga. ¹³ Vллsi gлraaduñi vaavoitudamini tami oidacami Diuuscлdл gлnviaatuldi.

¹⁴ Aанл iрлlidi isSuusi Cristo сллагаслгa gлppлijadagi, dai sai Diuusi apiagлnoigлdaiñä, dai sai Diuusi Ibладл gлпллmadu daacana.

Mosлcaasi.